PREPORUČEN ODLUKOM MINISTARSTVA PROSVJETE OD 17. SEPTEMBRA 1931. BROJ 41216/P ZA UPOTREBU SVIM ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA, TE MINISTARSTVA TRGOVINE I INDUSTRIJE OD 7. JUNA 1930. BROJ 10418/N ZA UPOTREBU U ŽENSKIM ZANATSKIM ŠKOLAMA

GOD. IV. Br. 3. MART 1933.

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVOM




MJESEČNIK ZA RUČNI RAD

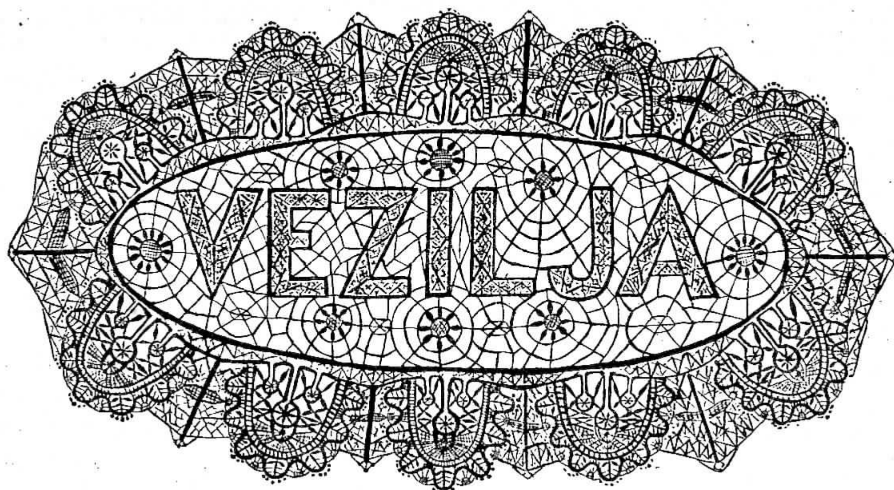


*Tri vrlo lijepe narodne haljinice za školsku mladež*

ODGOVORNI UREDNIK: DRAGA KOVAČEVIĆ-DUGAČKI

DINARA 12.–

23178




*MJESEČNIK ZA RUČNI RAD*

# *Prilog upoznavanju i unapređenju narodnog ručnog rada*

*Hrani majka devet kćeri mladih*
*I desetog nejaka Stjepana,*
*Sve preslicom i rukom desnicom.*

*Ženska Udruga za očuvanje i promicanje hrvatskog seljačkog kućnog obrta u Zagrebu upravila je mjeseca lipnja 1929. gosp. Ministru trgovine i industrije Dr. Želimiru Mažuraniću predstavku, u kojoj iznaša stanje, razvitak i napredak kućnog obrta u naprednim državama te predlog, da se pozovu sve institucije kao i privatna lica, koja se kod nas praktički ili teoretski bave unapredjenjem ove važne grane narodne privrede, da podnesu svoje mišljenje, kako bi se ovo pitanje dalo najbolje riješiti kod nas.*

*Državni zavod za unapredjenje industrije i zanatstva Ministrastva trgovine i industrije uputio je povodom ove predstavke mnoštvo poziva institucijama i privatnim licima, da iznesu svoje mišljenje o tome predmetu naglasivši naročito, koliko je razvitak i napredak kućnog obrta od važnosti za ekonomsko podizanje siromašnih slojeva, a napose sela. Ovime je pitanje kućnog obrta maknuto sa mrtve točke.*

*Ženska Udruga u izvještaju, koji je dala na gore spomenuti poziv, upućuje u glavnome na potrebu osnivanja škola i tečajeva. Ručni rad, kojega je stroj kroz decenije potisnuo u pozadinu, slavi danas svoj triumf. Naravski samo tamo, gdje je taj rad s tehničke i s umjetničke strane usavršen. A to se savršenstvo ne da ni zamisliti ni postići bez škola.*

*Ja sam daleko od pomisli da ću ovim prikazom predmet: kućni obrt, koji duboko zasijeca u ekonomski, socijalni i kulturni narodni život, moći ovdje iscrpiti. To pitanje i njegovu važnost odviše duboko osjećam a da bih smatrala, da je jedno predavanje nešto više nego samo jedan prilog upoznavanju i rješavanju unapredjenja ovog pitanja.*

*Govorit ću u glavnome o najvažnijim granama narodnog kućnog obrta. Naglašujem, da su bitni momenti isti kod Srba i Hrvata, a nešto drugojačiji kod Slovenaca s obzirom na tkivo koje potonji ne imadu, izim u Bjelokrajini. Putevi su dakle za unapredjenje ove grane narodne privrede od prilike isti.*

*Poslužila sam se ovdje u velikom dijelu spomenutim izvještajem, koji je Ženska Udruga upravila Državnom Zavodu za unapredjenje industrije i zanatstva, na kojem sam ja saradjivala s mojom majkom Ženkom Frangeš, od koje sam naučila, da svaki pojedinac imade osjećati svojom dužnošću, da cijelom dušom i umom doprinosi svoj dio, da se ugled i vrijednost njegovog naroda digne na veći i bolji život.*

*

*Raznovrsni kućni obrt imade kod nas sve uslove da se razvije u jedan moćni faktor narodne privrede.*

*Temeljni uslov jest stvaralačka snaga i tehnička vještina. Da i jedno i drugo posjedujemo u velikoj mjeri, o tome nam svjedoče muzeji u Zagrebu, Beogradu, Splitu,*

*Ljubljani, Sarajevu i Skoplju. Tu leže pozitivni dokazi umjetničke nadarenosti i tehničke vještine narodnih umjetnica. Predmeti sakupljeni u ovim muzejima kategorički upućuju na to, da tu postoji jedna snaga, jedna ogromna vještina koja čeka, da se iskoristi u privredne i kulturno narodno unapredjenje.*

*Stvaralačka snaga i tehnička vještina, ti glavni i temeljni uslovi razvitka kućnog obrta dakle postoje, a postoje toliko pozitivno, da nije nužno o tome raspravljati. Drugi važan uslov postoji isto tako pozitivno. To su sirovine: lan i konoplja, ovčja vuna i krzno. Ne spominjem napose ostale sirovine, koje postoje za svaku pojedinu granu kućnog obrta. Sve se to izvozi u posve sirovoj formi, dočim bi se znatan dio toga kod dobro organizovanog kućnog obrta dao izvoziti i u drugoj formi, u kojoj bi se plaćala ne samo sirovina nego i ručni rad. Korist bi dakle bila dvostruka.*

*Pošto sam na prvom mjestu istakla postojeće pozitivne uslove za razvitak kućnog obrta, prikazati ću na koji bi se način ova latentna snaga dala staviti u gibanje, da unosi svake godine u narod mnoge milijune, što bi bilo od velikog značenja osobito za naše ekonomski pasivne krajeve. Da se pomogne trajno ovim krajevima, nema sigurnijeg sredstva od kućnog obrta. Postoji opsežna literatura o tome, kako je na pr. bivša Austrija riješila putem kućnog obrta pitanje pasivnih krajeva, a u posljednje vrijeme riješio je i Schweizerischer Heimatsschutz pitanje iseljivanja seljačtva iz alpinskih krajeva na način, da je organizovao tečajeve, uredio radione te poveo živu propagandu za očuvanje narodne nošnje, za koju se sva tkanina tkaje u ovim radionama ili domovima. Već davno zabačena vretena i tkalački stanovi stavljena su u gibanje i Schweizerischer Heimatsschutz vrlo je zadovoljan s rezultatom ovog pokreta.*

*Što se tiče metode tehničkog unapredjivanja, tu imademo dovoljno primjera. Što se ali tiče unapredjivanja u smjeru umjetničkom, tu se mora kod nas, obzirom na stvaralačku dispoziciju našeg naroda, postupati drugačije.*

*Klasičan primjer unapredjenja kućnog obrta dala je Austrija, te su ovaj primjer, uz neke preinake obzirom na lokalne prilike, usvojile sve one države, gdje je danas razvijena ova grana narodne privrede.*

*Raspravit ćemo u kratko, kako je ovo pitanje riješeno u Čehoslovačkoj, gdje je početkom god. 1919. bilo 36 škola za razne grane kućnog obrta, a danas je taj broj povišen na 48. Čipkarstvu je posvećena najveća pažnja. Čehoslovačke čipke, one na balantiće kao i one šivane, ne zaostaju danas tehnički za venecijanskim ili belgijskim, koje su do nedavna suvereno vladale svjetskim tržištem.*

*Poznato je, da šivana čipka ne ima u Čehoslovačkoj tradicija, nego je to novo uvedena tehnika, koja je medjutim već za kratko vrijeme zauzela odličan položaj u svjetskoj produkciji čipaka. To je postignuto putem škola i tečajeva, a materijalni rezultat je taj, da je danas čipkarstvo vrlo važan faktor u trgovačkoj bilanci Čehoslovačke.*

*Kao što je u Austriji unapredjenju kućnog obrta postavila temelje institucija: Zentrallehranstalt für Hausindustrie, tako je u Čehoslovačkoj u Ministarstvu Školství a národní osvjěty osnovani Státni ústv pro domácký prumysl, sa svrhom umjetničkog i tehničkog unapredjivanja kućnog obrta.*

*Ovaj zavod osniva i uzdržava škole i tečajeve. Snabdjeva ih materijalom za izradjivanje te novim uzorcima, uvadja nove tehnike i izobražava učiteljske sile.*

*Za provedbu ovih zadataka uredio je ovaj zavod tri sekcije i to: za sve grane ženskog ručnog rada, za košaraštvo i ovome srodne tehnike, te za izradbu dječjih igračaka i ovima sličnih predmeta.*

*Sastavni dio ovog zavoda su ateljeri, u kojima se izradjuju nacrti i modeli. Ovi se razašilju u škole i tečajeve, a može ih svaka osoba i izvan zavoda primiti uz odštetu 1 Kč. Ove škole i tečajeve posjećuje školska mladež, te redovne i izvanredne učenice. Sav pribor stavljen je polaznicima besplatno na raspoloženje. Izradjeni predmeti svojina su zavoda. Za njih se prema kvalitetnoj vrijednosti izradbe isplaćuju učenicama novčane nagrade. U školskoj godini 1926.-27. isplaćeno je u to ime Kč 250.000 dočim je u ime stipendija podijeljeno Kč 180.000.*

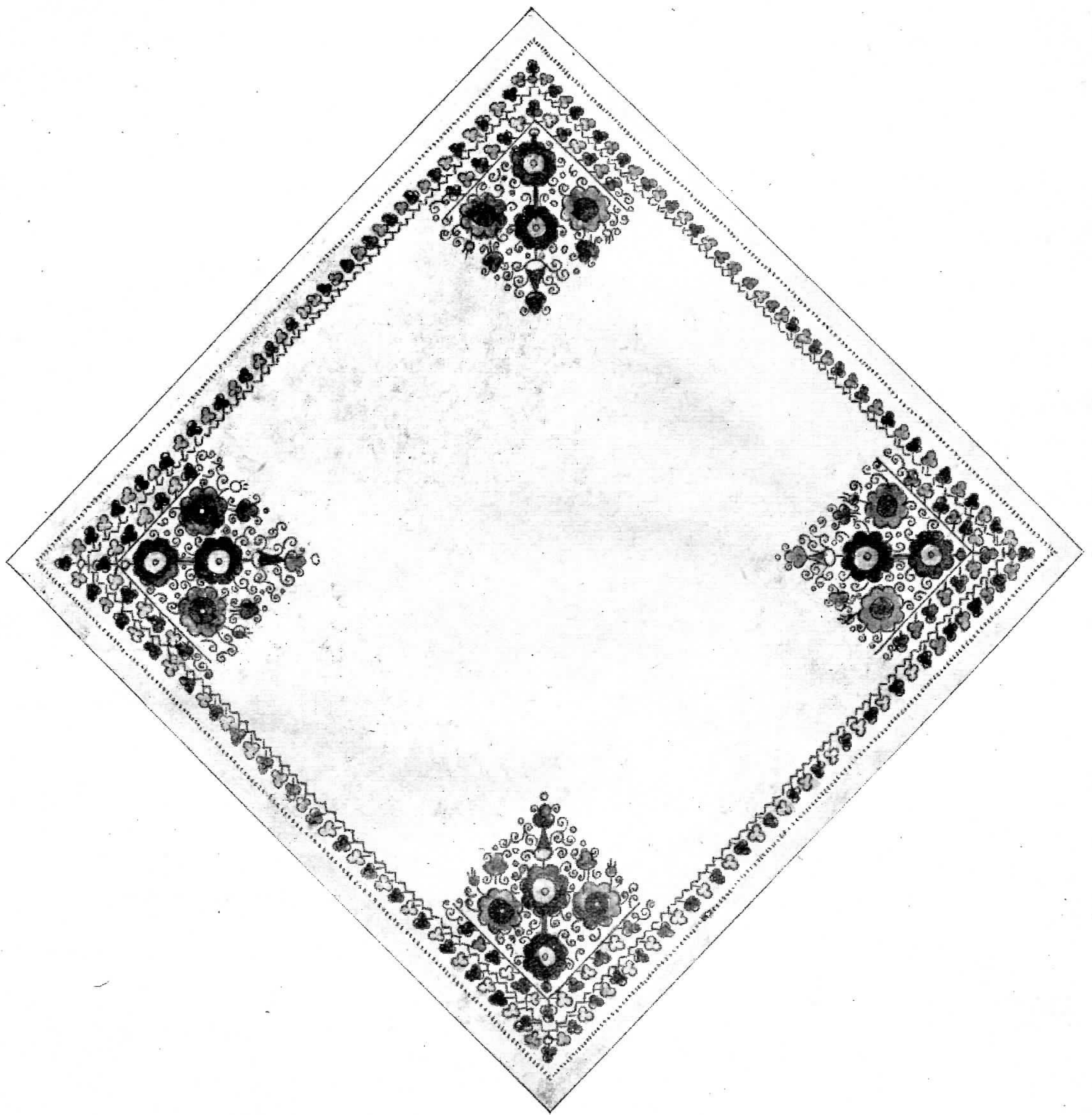
*Po ovim svotama možemo si predočiti, koliko se u Čehoslovačkoj žrtvuje za unapredjenje kućnog obrta, kad se tolika svota izdaje za nagrade i stipendije samo jedne grane kućnog obrta. Iste godine izdano je u ime plaća učiteljicama na čipkarskim školama Kč. 663.534.*

*Spomenula sam, da se u ateljerima izradjuju modeli i nacrti, koji se razašilju školama i tečajevima kao i privatnim interesentima te se tad na stotine i tisuće puta reproduciraju, dočim se izradjeni predmeti slažu u bezbroj kolekcija, koje se razašilju po cijelome svijetu. Razašiljanje kolekcija odnosi se samo na čipkarske proizvode.*

*Ovo ima svojih dobrih strana u pogledu trgovačkog prometa, ali taj način isključuje svaku mogućnost individualnih kreacija, što je najveći čar kućnog obrta. Time nije rečeno, da u Čehoslovačkoj nema individualnih kreacija, odnosno kreacija koje stvara narod sam, bez vanjskog upliva. Treba samo spomenuti drvene igračke iz Krkonoša, moravsku keramiku, ćilime iz Potkarpatske Rusije te ono bogatstvo boja i forma slovačke narodne umjetnosti i kućnog obrta, koje susrećemo od Bratislave pa do Košica, od Novopada pa do granice Morave. Sve to govori o vanrednoj umjetničkoj nadarenosti. Ali mi o tome ovdje ne govorimo, već govorimo o zavodu za unapredjenje kućnog obrta, čije se djelovanje i ne proteže na ove krajeve nego je taj zavod osnovan u prvome redu sa svrhom, da postavi temelje jednom kućnom obrtu u ekonomski pasivnim krajevima, bez obzira da li je tu postojala ili nije već od prije koja narodna vještina. Kućni obrt, koji netom spomenuh, počiva na tradicijom oču-*

(Nastavak na str. 4.)

# *Vrlo lijep postolnjak ukrašen narodnim vezivom*



*Postolnjak veličine 80—80 cm. Ukrašen narodnim vezivom. Nacrt složen po motivima iz Posavine. Probodeni nacrt stoji Din 20.—, a precrtan na tanje narodno platno sa potrebitim moulineom stoji Din 35.—. Na finijem materijalu stoji za toliko više koliko tkanina stoji. Može se naime uzeti žućkasti tusor ili markizet. Ovaj je postolnjak vrlo lijep a nema ni previše rada na njemu.*

vanoj vještini i na prirodjenoj umjetničkoj nadarenosti, taj se razvija dalje i daje karakteristiku čehoslovačkom kućnom obrtu. To su dakle dva posve odijeljena pravca. I jedan i drugi od velike su važnosti za narodno-ekonomski kao i narodno-kulturni život Čehoslovačke.

U Rudogorju (Erzgebirge) i Orličkim gorama ima čipkarstvo iza sebe tradiciju i tu je zavod stvorio čudesa, ali imade i tehnika, koje su novo uvedene, tako na pr. pozamenterija, te šivana čipka na način paških i venecijanskih čipaka. Prve učiteljice za potonju vrst čipaka, koja je vrst uvedena tek prije 30 godina, bile su izobražene u Zentrallehranstalt, odnosno Zentralspitzenkurs u Wienu, u isto vrijeme, kad i nekoliko naših djevojaka iz Paga. Koja ali razlika! Dok je ta novo uvedena tehnika postigla u Čehoslovačkoj savršenstvo, ostala je ona u Pagu, ma da tu imade stoljetnu tradiciju, ako ju sravnimo s venecijanskom ili čehoslovačkom čipkom, vrlo primitivna. U programu zavoda predvidjeno je uvadjanje novih tehnika.. Tu se išlo za time, da se otvori jedno novo vrelo privrede, a kako je narodu prirodjena sposobnost za svakovrsni ručni rad, nije trebalo mnogo tražiti, kako da se to pitanje riješi.

Analogno tome riješeno je to pitanje u Sloveniji. I ovdje je najveća pažnja posvećena čipkarstvu, koje se izradjuje u 35 sela te koje zaposluje oko 15.000 žena. Imade 13 što škola što tečajeva, a njima upravlja Osrednji Zavod za ženski domači obrt u Ljubljani. Ovaj zavod uredio je pokojni Vogelnik, mnogogodišnji saradnik na spomenutoj instituciji Zentrallehranstalt u Wien-u. Stekavši tu iskustvo osnovao je na istim principima nakon sloma Austrije spomenuti zavod u Ljubljani. Njega je naslijedio kao ravnatelj zavoda Božo Račić, koji je doveo zavod i slovensko čipkarstvo do tolike visine, da je to danas narodni ponos i bogatstvo.

Slovenija je uopće u našoj državi pitanje kućnog obrta u didaktičnom i ekonomskom pogledu najbolje riješila.

O slovenskom kućnom obrtu kojim se bave muškarci dao je direktor Ureda za unapredjenje obrta ing. Gulič u jednom broju Slovenskog Naroda mjeseca oktobra 1929. vrlo pregledan i poučan referat.

*

U kratko sam prikazala program državnog zavoda za unapredjenje kućnog obrta u Pragu te na istim principima postavljenog zavoda u Ljubljani. U oba zavoda radi se u glavnome o jednoj narodnoj vještini, koja se usavršava u prvome redu iz ekonomskih razloga, koja ali uz to imade i vrlo važno narodno kulturno značenje. Ne može se povući linija, gdje jedno počinje a gdje drugo prestaje.

(Nastavit će se.)

BRANKA HEGEDUŠIĆ-FRANGEŠ

# Nagradno natjecanje za najljepši narodni ručni rad

Uprava »Vezilje« priredjuje tokom ove godine nagradno natjecanje za najljepši narodni ručni rad.

Natjecati se mogu samo pretplatnice, koje redovito plaćaju svoju pretplatu bilo četvergodišnje ili drugojačije.

Natjecateljice šalju jasnu fotografiju svojega rada sa točnim opisom veličine, nacrta, tehnike, boja.

Radovi moraju biti novi, a ne takovi, koji su možda već izišli u »Vezilji«.

Slike se uvrštavaju uključivo do mjeseca novembra. U novembarskom broju bit će štampani kuponi, kojima će svaka pretplatnica moći dati svoj glas za onaj rad, koji joj se bude najbolje svidio.

Imena natjecateljica i to samo nagradjenih iznijet će se istom onda, kada se obavi nagradjivanje.

U koliko bi se previše natjecateljica javilo, te time upravi napravilo troškove povećanjem lista i klišeja, otpali bi neki neznatni troškovi na interesente.

Po želji mogu se posebni nacrti dati napraviti po stručnjakinjama.

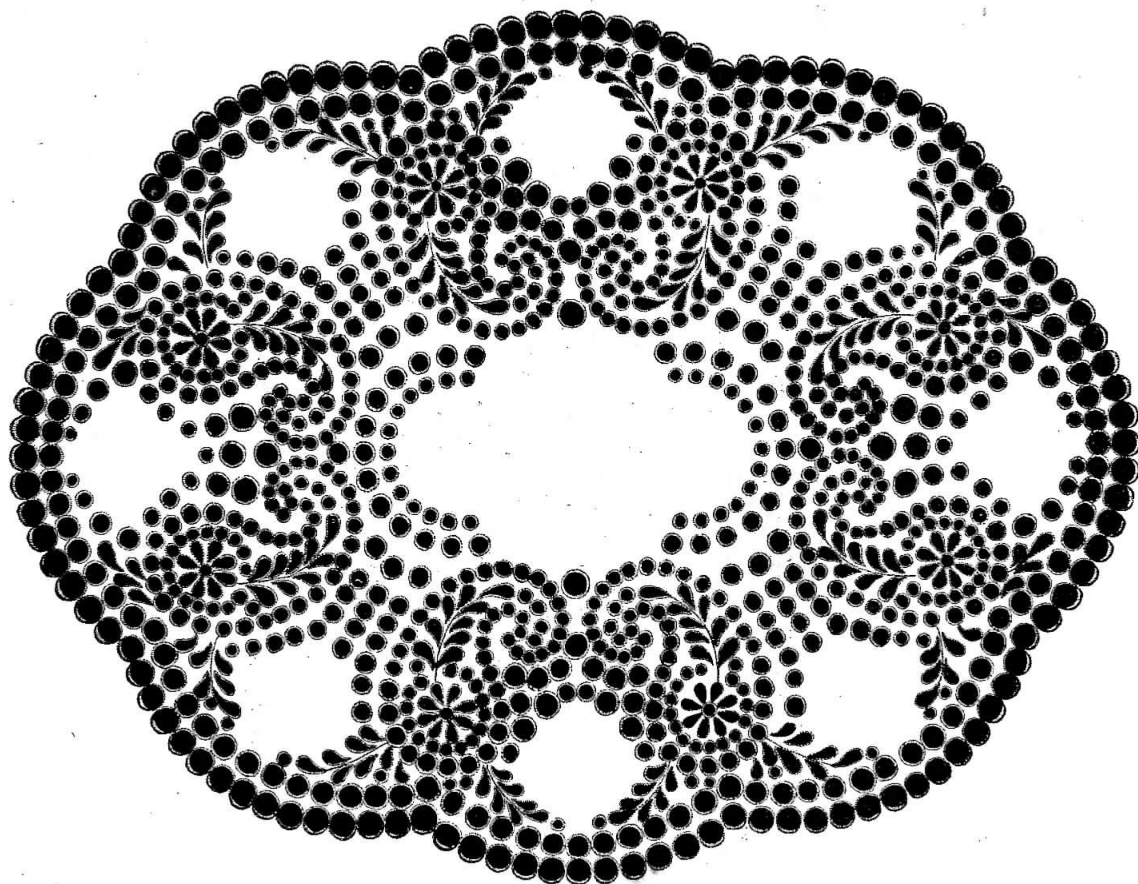
Svi nacrti pripadaju poslije netjecanja upravi.

Uprava si pridržaje pravo odredjivanja radova za natjecanje.

Objelodaniti se mogu samo oni radovi, čiji će nacrti biti kasnije dani na uporabu upravi.

Nagradjuje se 10 najljepših radova sa nagradama, koje bi bile ili novčane ili narodni radovi. U kojem od narednih brojeva javit ćemo tačnije o tome.

# Vrlo lijep postolnjak vezen rupičastim vezom



*Postolnjak veličine 49—65 cm. Nacrt je složen po motivima iz Slavonije. Vez je rupičast. Proboden nacrt stoji Din 15. Precrta na fino laneno platno ili batist sa pamukom ili mulineom za sad stoji Din 55—70.*

## Kako treba rukavice popravljati

Pamučne tkane rukavice imadu pogrešku da im se vršci prstiju brzo poderu. Krpanje tih rupica vrlo je sporo i zahtjeva puno vremena, dobre oči, a konačno ne izgleda nikada baš osobito lijepo, makar upotrebili za krpanje i svilenu nit iste boje. Ipak se vidi da je zakrpano. Hoćete li da Vam tako oštećena rukavica izgleda kao nova, treba da ju popravite na slijedeći način:

Najprije treba rukavice u mlačnoj sapunici oprati, dobro isprati pa čvrsto ižmikati i na zračno mjesto objesiti da se brzo osuši. Prije nego što ju objesimo, treba da puhnemo u svaku od njih da ne ostane zgužvana od žmikanja. Kad je napolak suha treba ih na opakoj strani izglačati i to tako da se svaki prst istegne prije no što se glačalom preko njega predje. Zatim se oštrim škarama odrežu oštećena mjesta i to tako da prst rukavice opet na vrhu zadobije svoj šiljasti oblik. Dakako da od duljine smijemo samo toliko oduzeti, koliko je najnužnije. Kod rezanja ne treba se ravnati baš prema šivanim šavovima nego prema pregibu kojega smo glačanjem dobili. Sada uzmemo tanku iglu i nit iste boje sa oštećenom rukavicom i sašijemo privezane dijelove zrnčanjem (Steppstich). Taj šav smije biti 2 mm od kraja. Bodovi moraju biti sitni. Treba uvijek paziti na oblik prsta jer inače posao ne će biti lijep. To se sve radi dakako na opakoj strani. Kad je taj posao gotov, rukavica se okrene na pravu stranu i navuče se na ruku da se iskuša.

Dakako da su sada prsti nešto kraći ali kako je materijal od kojega je načinjena rukavica rastezljiv, to ne će puno smetati. Dakako da se dva puta ne može na taj način isti prst popraviti ali kako ovakav popravak čini da možemo rukavicu još jedamput tako dugo nositi to su one onda već svoje otslužile pa se mogu krpanjem još neko vrijeme za običnije prilike uzdržati.

Isto tako dadu se i svilene rukavice popraviti.

# *Naslonjač izrađen goblinskim vezom po antiknom uzorku.*



*Naslonjač izradjen gobelinskim vezom po antiknom uzorku. Naslon mjeri 41—49 cm, duljina sjedala napred jest 55 cm., a odostraga 43 cm. Dubljina je 44 cm. Radi se na kongreu ili kakovoj drugoj tkanini. Veze se nordijskom vunom. Predložak nalazi se na prilogu pod brojem 1.*

## *Važnost sitnijih popravaka u kućanstvu*

Vrlo nas se neugodno doimlje kad opazimo na našemu rublju ilj haljinama, u stanu ili vrtu, neznatna oštećenja. Kako su ona neznatna često se odlaže njihov popravak na kasnije vrijeme jer nam se čini da imamo važnijih zadataka koje treba prije riješiti.

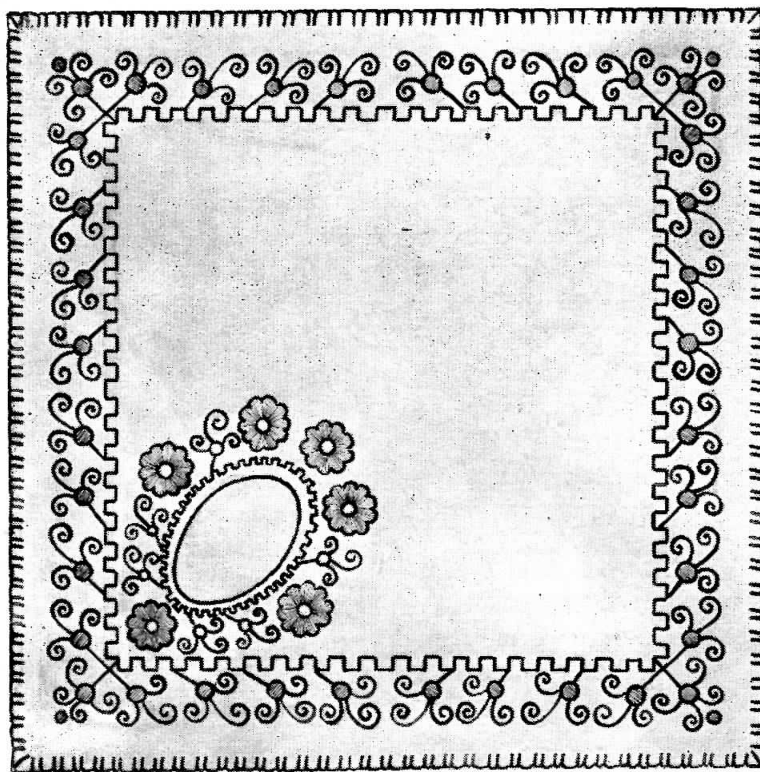
Na večer često opazimo i rupicu u našoj čarapi; sjednemo li odmah poslu, da to oštećenje popravimo, ne će od rupice nastati rupa i tako smo uštedili i na vremenu i na materijalu.

Na našoj se haljini klima puce. Prije no što ćemo ga izgubiti bolje je da sjednemo i prišijemo ga. Na taj način ne ćemo ga izgubiti, jer često ga ne možemo ni nadoknaditi zato što se isto tako ovo puce ne može više ni kupiti.

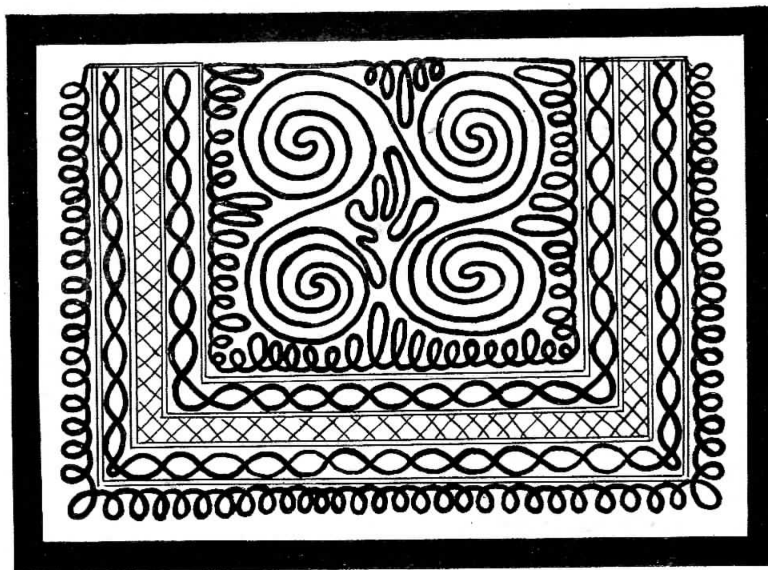
Isto tako nam se dogadja i sa rubljem. Nadjemo li gdje mjesto na kojem se tkanina prorijedila, treba da to odmah zakrpamo, još prije nego što se rublje gladi, jer ćemo time prištediti i opet i na vremenu i na materijalu.

Tako treba raditi i kod cipela. Počima li se cipela malo derati, treba dati postolaru da metne na to mjesto krpicu kože i mi ćemo još dugo vremena moći nositi tako popravljenu cipelu a da joj ne ćemo morati dati izmjeniti potplate.

# Ukrasni rupčić i torbica ukrašeni narodnim vezivom



*Krasan rupčić izradjen pečkim vezom na svili. Motiv je iz Posavine. Vez je pečki i ovijanac. Veličina je 27—27 cm. Probodeni nacrt stoji Din 5.—.*



*Vrlo lijep nacrt za torbicu. Rad je podesan za školsku mladež 1 i 2 razreda. Motiv je po kožusima iz okolice Zagreba. Veze se lančićem ili se može i gajtan prišivati. Veličine je 17—24 cm. Probodeni nacrt stoji Din 3.—.*

Oba ova predmeta vrlo su lijepa i zgodna. Torbica veze se lančićem te je zato podesna i za izradu školske mladeži u prvim razredima osnovne škole. Ovaj motiv može se s obje strane izvesti ili s jedne, već kako tko hoće. Torbica se može napraviti od narodnog platna i to ili tako da se zatvara patentnim zaporom ili u formi pompadur. U potonjem se slučaju gore nadoda nekoliko cm. da se uz vezivo može provući vrpca. Veze se sve crveno osim križnoga boda, koji se veže žutozeleno. Vesti se može pamukom ili moulineom. Osim toga može se to izraditi i na tiftinu žućkasto bijele, drap ili koje druge boje te motiv s gajtanom išivati. U ovom slučaju samo se može patentnim zaporom napraviti. Probodeni nacrt za ovu torbicu stoji Din 3.—. Precrtan na platno sa potrebitim mulineom stoji Din 15. Precrtan na tiftin sa potrebitim mulineom i gajtanom stoji Din 35.

Krasni ovaj rupčić ukrašen je vanredno nježnim nacrtom. Izradjuje se obično na crepdechineu, markizetu ili drugoj tkanini dobre vrste, koja se dobro pere. Uzima se fina boja, a veze se mulineom.. Proboden nacrt stoji Din 5.—, dok precrtan na svilu ili drugi materijal sa potpunim materijalom dodje na Din 25.—.

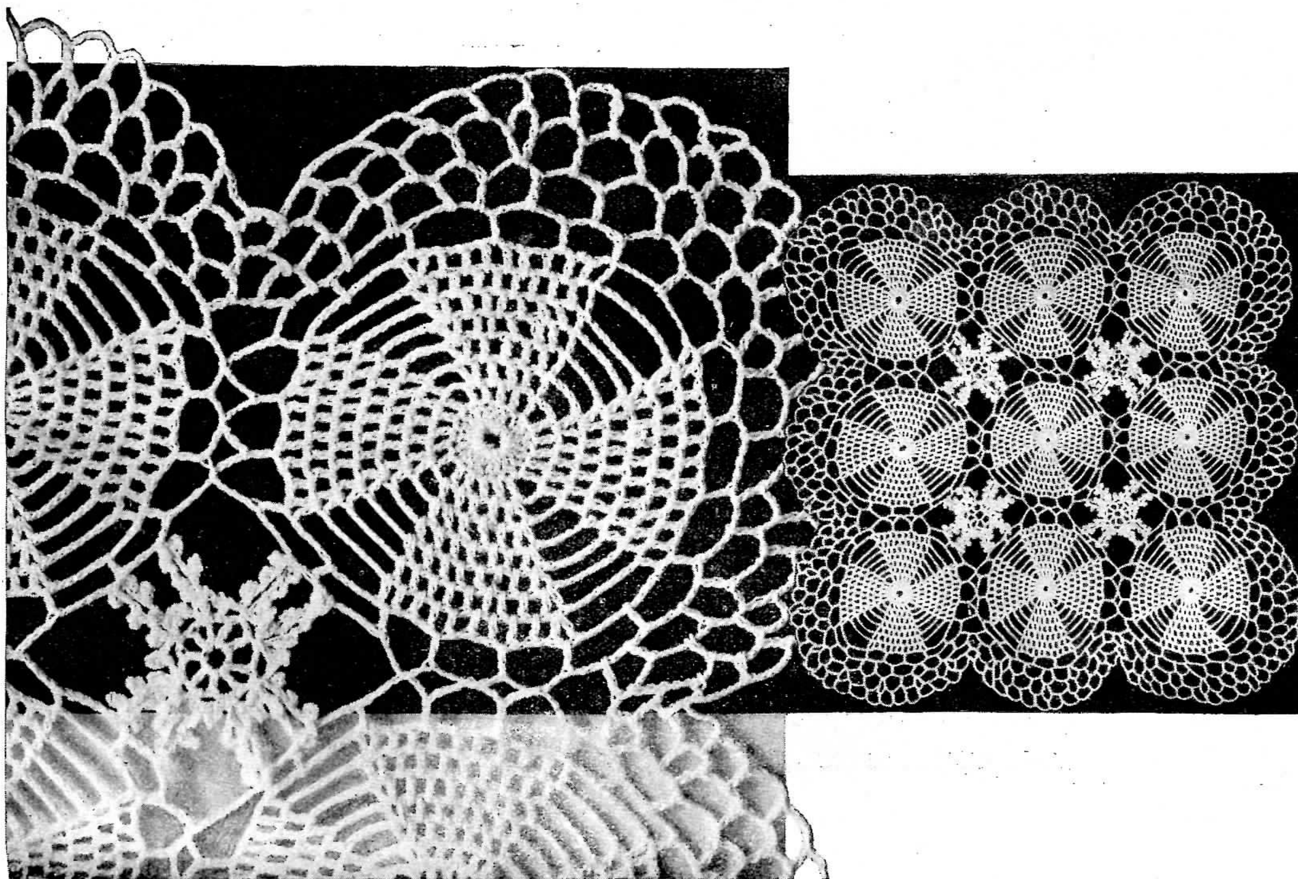
# *Pokrivalca za pokućtvo*

*Kačkana pokrivala.* Ovakova starinska, u stilu Biedermayer kačkana pokrivala najbolje pristaju na malim stolićima, stolovima za serviranje, starim komodama (veliki ormari sa ladicama) i to u prostorijama sa sličnim uredjajem. Lijepo ih je ali vidjeti i na tanjurima i pladnjevima, te na prostrtom stolu.

*Veliko okruglo pokrivalo.* Promjer mu je 45 cm. Kačka se koncem za kačkanje broj 50. Počnemo kačkati od sredine i to sa 12 lančanih očica, 1 čvrsta očica u prvu lančanu očicu, 36 štapića u rupicu. Dalje radimo prema predlošku na prilogu pod brojem 3. Deblje, kačkani dijelovi izradjuju se štapićima i to tako da se po 4 štapića u jednoj rupici skupa skačkaju. Križevi koje vidimo na uzorku rade se kako slijedi: 2 lančane očice, 2 nameta, zabodi u zadnji štapić. Jedan se namet otkačka, 1 se namet doda i zabodemo u sredinu rupice zadnjega reda. Dva nameta koji se nalaze na kačkalici otkačkaju se i to se opetuje još jednom. Iza 17-toga reda kačkamo 2 reda malenih rupica, 1 red velikih rupica, 2 reda malenih, 1 red velikih, 4 reda malenih, 1 red velikih rupica i konačno 2 reda malih rupica. Zatim se počinje kačkanjem vijenca čiji se redovi koso na sredinu rada kačkaju. 5 lančanih očica, 1 čvrsta očica u prvu lančanu očicu, 8 štapića u rupicu, 3 lančane očice, 1 čvrsta očica u zadnji red sredine, posao obrnuti, 2 lančane očice, 1 štapić, 2 lančane očice, 1 štapić, 2 lančane očice, 1 štapić, 2 lančane očice, 1 štapić, 7 štapića u zadnji štapić, 3 lančane očice, posao obrnuti, 2 lančane očice, 1 štapić, 2 lančane očice, 1 štapić, 2 lančane očice, 1 štapić, 2 lančane očice, 1 štapić, 7 štapića u prvu rupicu, 3 lančane očice, 1 čvrsta očica u zadnji red unutarnjega dijela (1 očica se napusti) i tako se dalje radi.

Svršetak križa sašije se sa početkom. Zatim 5 lančanih očica, 1 čvrsta očica u slijedeći listić itd. Na to 6 redi malih rupica, onda slijedi opet niz listića i konačno čipka. 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u listić, 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u slijedeći listić, 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u slijedeći listić, posao okrenuti. 16 čvrstih očica u prvu rupicu, 16 čvrstih očica u drugu rupicu, 8 čvrstih očica u treću rupicu, posao okreni. 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u srednji luk, 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u treći luk, posao okreni. 16 čvrstih očica u prvu rupicu, 8 čvrstih očica u drugu rupicu, posao okreni, 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u drugi luk, 16 čvrstih očica u gornju rupicu, 8 čvrstih očica u donju rupicu, 8 čvrstih očica u najdonju rupicu, 8 lančanih očica, 1 čvrsta očica u slijedeći listić itd.

*Malo okruglo pokrivalo.* Promjer je 25 cm. kačka se koncem za kačkanje broj 120. Srednji se dio izradi kao i kod malo prije opisanoga. Vidi djelomičnu izvedbu



# *u stilu Biedermayer*

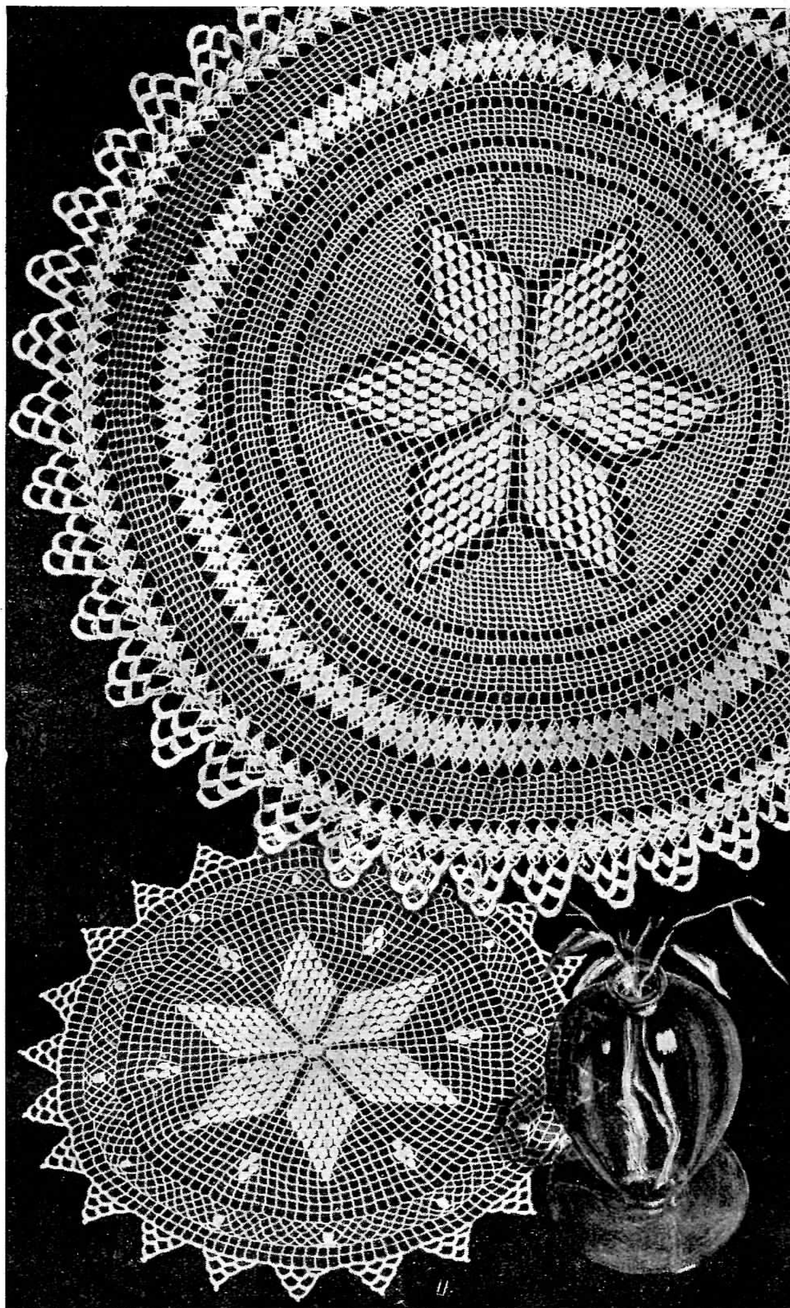
na prilogu pod brojem 2. Iza dvadesetoga reda, slijedi 5 redova rupica bez štapića, a sa tačkicama u odredjenim razmacima. Iza 2 reda velikih rupica dolazi na red čipkica, koja se kačka kao i prijašnja s tom razlikom, da se na vrhovima naprave još ušice. (5 lančanih očica, 1 čvrsta očica u prvu lančanu očicu.)

*Četverouglasto pokrivalo.* Veličina mu je 24—24 cm. Kačka se koncem za kačkanje broj 70. Sastavlja se od 9 komada velikih zvjezda. Zvijezda počinje se za 10 lančanih očica, zatim 1 čvrsta očica u prvu lančanu očicu, 20 štapića u rupicu. Slijedećih 7 redi radimo prema djelomičnoj izvedbi u naravnoj veličini kako se vidi na slici. Za izvedbe osmoga reda spoje se zvijezde. Zatim napravimo 4 male zvijezde kojima ispunimo prazninu izmedju velikih zvijezda. Čijka se sastoji od 3 reda rupica.

*Kačkana pokrivala.* Veće pokrivalo imade promjer od 45 cm. Djelomična izvedba u naravnoj veličini nalazi se na prilogu pod br. 3.

Manje pokrivalo imade promjer od 26 cm. Djelomična izvedba u naravnoj veličini nalazi se na prilogu pod brojem 2.

*Malo kačkano pokrivalo* koje može služiti podlogom ukrasnim predmetima. Veličina mu je 24—24 cm. Upotrebljava se za kačkanje konac broj 70. (Slika strana 8.)



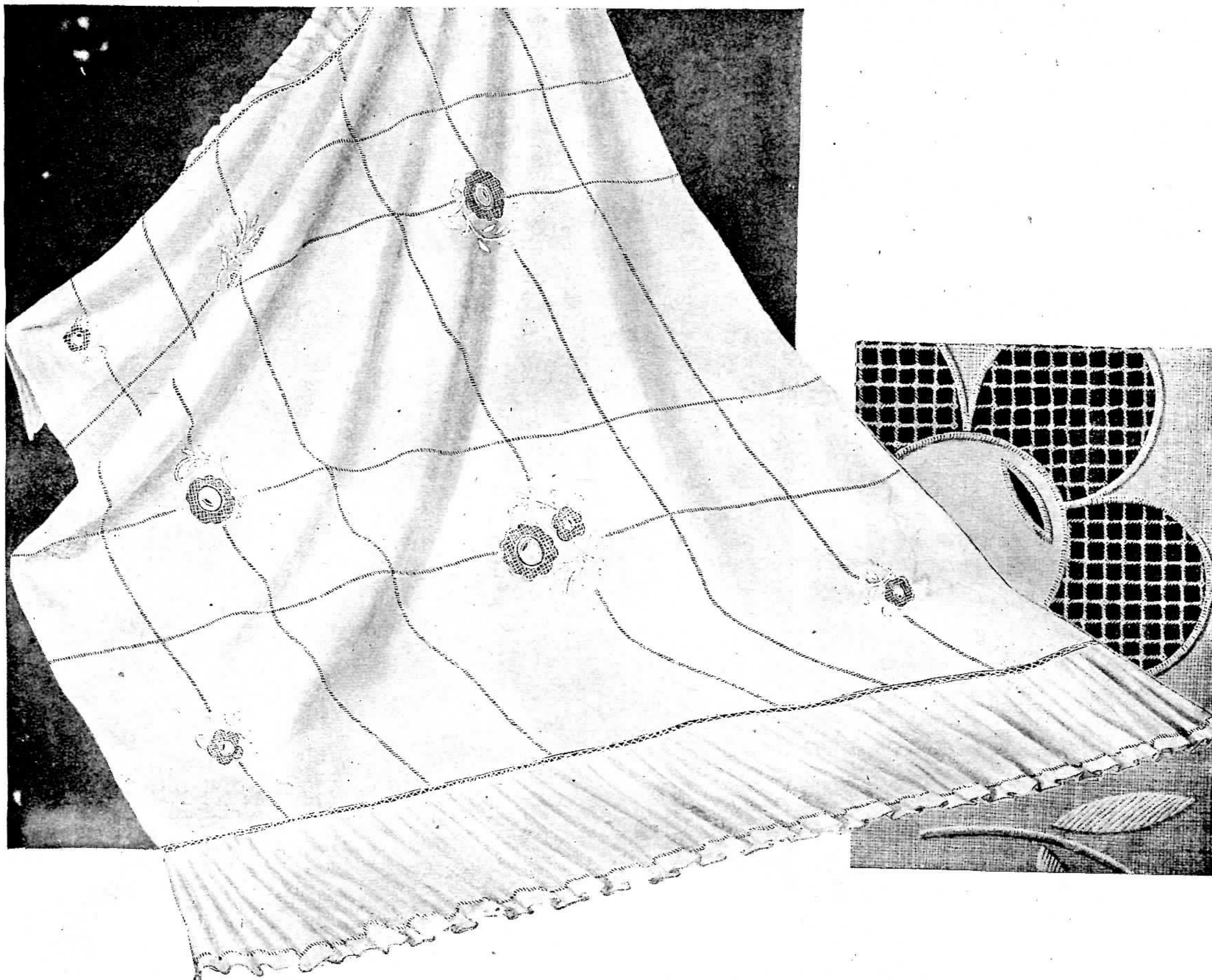
**»VEZILJA« mjesečnik za ručni rad. Uprava i uredništvo Zagreb, Tuškanac-Gvozd 7. Telefon 79-17.**

**Nacrti mogu se u Zagrebu i telefonski naručivati sa dostavom u kuću.**

**Umoljavamo zagrebačke pretplatnice da nam pretplatu po mogućnosti čekom pošalju.**

**Molimo sve pretplatnice da nam kod naručivanja nacrta označe ne samo broj nacrta nego i broj »Vezilje« i stranu na kojoj se nacrt nalazi.**

# *Krevetno pokrivalo*



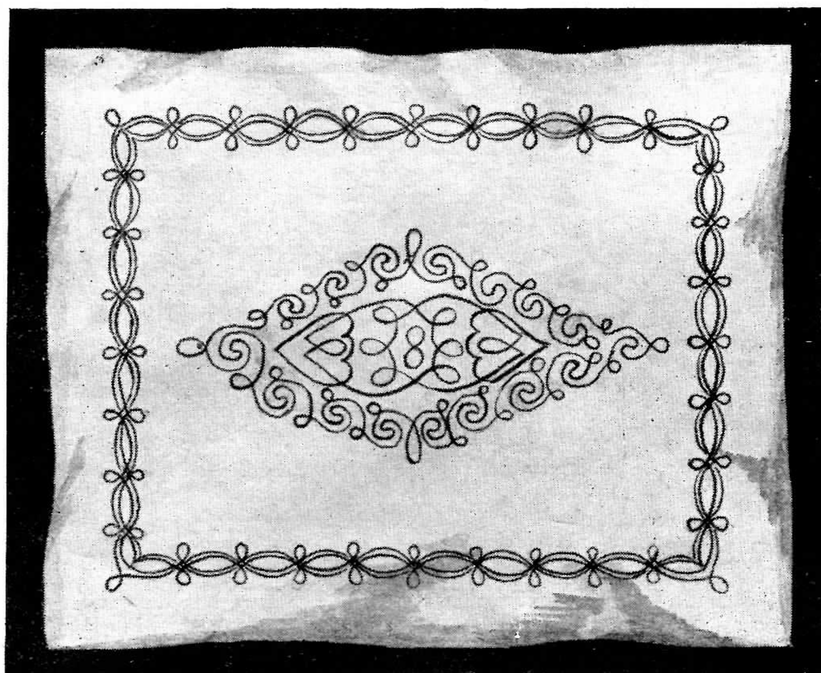
*Vrli lijepo krevetno pokrivalo izradjeno bijelim vezom na tusoru. Veličina mu je 220—320 cm. Postranama je nabor širok 50 cm. Probodeni nacrt br. 6505 stoji Din 30.*

*Krevetno pokrivalo.* Ovo je pokrivalo izradjeno od bijeloga tusora ili grenadina, a odredjeno je za dva kreveta. Nacrt je vrlo otmen i lijep. Pod sredinu cvijeta prišije se tkanina, precrtani se dio stavi na okrugli djerdjef i izvezu svi obrubi gajtanu sličnim vezom. U sredini motiva navezemo rupicu. Na naličju rada izrežemo sada suvišnu tkaninu, a listove izradimo rasplitom. Listići vezeni su plosnim vezom. Rasijani cvjetni motivi spojeni su rasplitom. Veličina krevetnom pokrivalu jest 220—320 cm. Nabor je širok 50 cm. Probodeni nacrt broj 6505 stoji Din 30.— Može se dobiti i precrtan na materijalu.

---

**Pretplaćujte se i širite našu „Vezilju!"**

# *Jastuk i postolnjak ukrašeni narodnim vezivom*



*Jastuk veličine oko 40—50 cm. Nacrt je složen po slavonskim motivima .Rad lagan za prve razrede osnovnih škola. Proboden nacrt Din 8.—.*

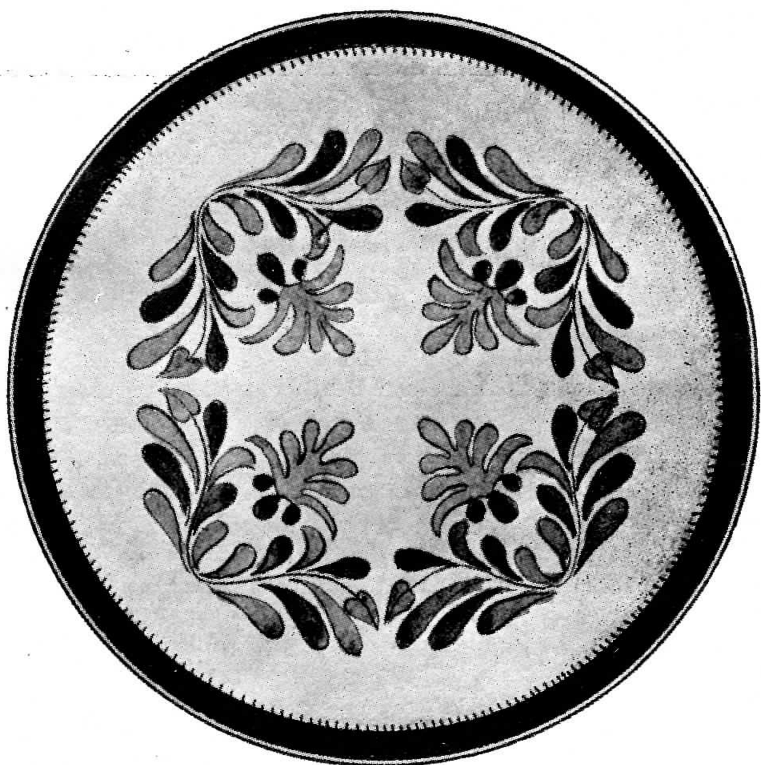
Kako nam sve više stižu sa svih strana pozivi od strane škola da donesemo što više stvari za školsku mladež i to baš za onu najmanju u prvim razredima to se mi tome pozivu nastojimo što više odazvati i svakom prilikom donašamo i takove radove.

Donosimo ovdje dva vrlo zgodna predmeta. Jastuk gore podesan je za rad djevojčica prvih razreda osnovne škole. Vez je lančić. Veze se crvenim mulineom ili pamukom. Veličina je oko 40—50 cm. Sam motiv u sredini je nešto manji. Probodeni nacrt stoji D 8.—. Nacrt precrtan na platno stoji sa pamukom ili moulineom Din 20.—.

Nacrt je složen po jednom motivu sa slavonskog kožuna. Pruja koja se naokolo veze može se i na drugi koji način upotrebiti a isto tako i srednji motiv.

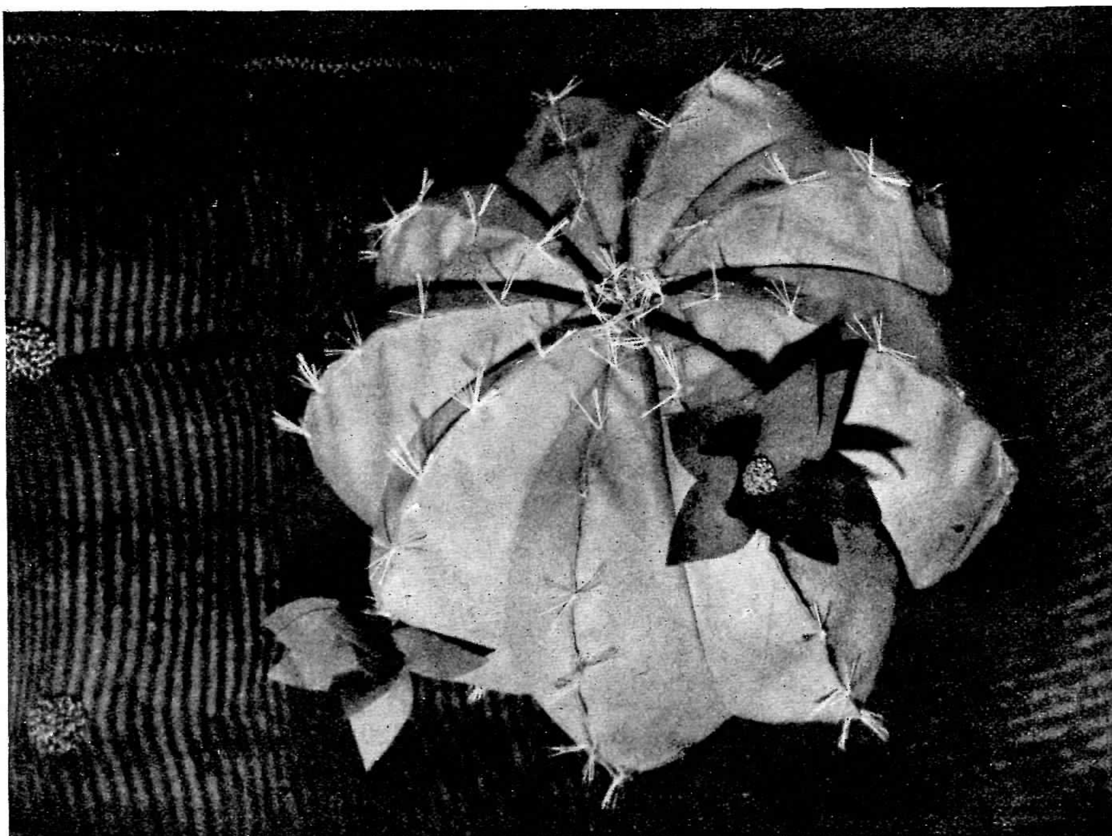
Postolnjak dolje, ukrašen je motivom iz Slovenije. Za lakšu izvedbu motivići se mogu izvesti plosnim vezom a omedjiti lozanjem. Radi se u više boja i to na tanjem narodnom platnu. U finijoj izvedbi moglo bi se raditi našivavanjem. Tu se mora uzeti fino laneno platno. Motivi se izrežu iz takovoga finoga platna u boji i kad se našivavaju, moraju se malo podvinuti, zato se mora dodati nešto više uz precrt. Rubovi se onda opšiju i izvezu punim vezom. Može se dati i na stroj izraditi sa umjetnim rasplitom, što cijelu stvar čini laganijom.

Ovi su radovi vrlo moderni. Može se dobiti i precrt na materijalu sa priborom.



*Postolnjak veličine 40—40 cm. Nacrt složen po slovenskim motivima. Može se vesti plosnim vezom a pojedine motive okolo lozanjem. Original je našivavanje raznobojnog platna na bijelo. Probodeni nacrt stoji Din 8.—.*

# *Vrlo lijepi jastuk u posve novoj modernoj izvedbi*

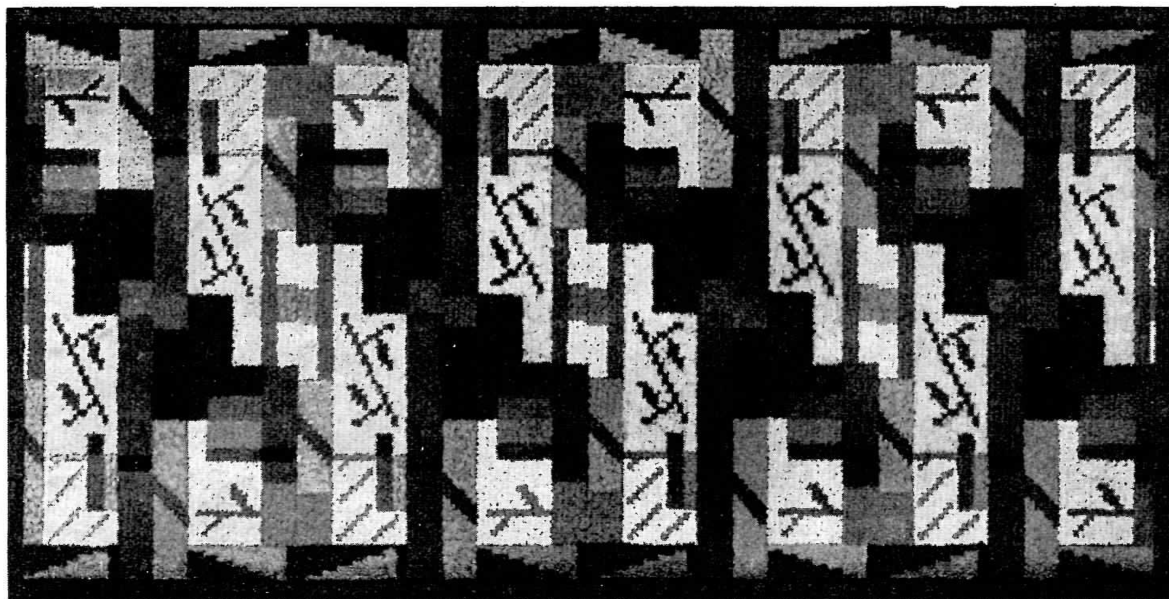


*Jastuk u obliku kakteja. Veličina mu je 45—45 cm. Kroj i dio cvijeta nalazi se na prilogu*

Jastuk specijalne izradbe. Donosimo ovdje novi tip jastuka: kako su u zadnje vrijeme kaktusi postali vrlo obljubljeni, tako su čak našli i mjesto u carstvu ukrasnih jastuka. Ovaj naš jastuk imade oblik kaktusa. On se sastoji od 18 dijelova, koji se izrežu po kroju od zelenoga sukna. Po dva se na unutarnjoj strani sašiju. Tako dobijemo 9 komada koji se onda tako sašiju da šav dodje na vanjsku stranu. To se sašije strojem, a na to šivanje prišvrstimo ili uzlamo vunene niti u smedjkastoj boji, što treba da bude trnje na kaktusu. Cvjetovi kaktusa, koji navodno svake sedme godine cvate, naprave se od crvenoga sukna i prišiju na jastuk. I nutarnji jastuk mora biti isto tako skrojen kao vanjski a može se ispuniti sa konjskom strunom ili pamukom.

Veličin je ovom jastuku 45—45 cm. Krojevi pojedinih dijelova te dijelova cvijeta nalaze se na prilogu pod brojem 5.

# *Moderni sag*



*Smirna sag širine 60 cm., a duljine po volji. Broji u širinu 120 četvoriince.*

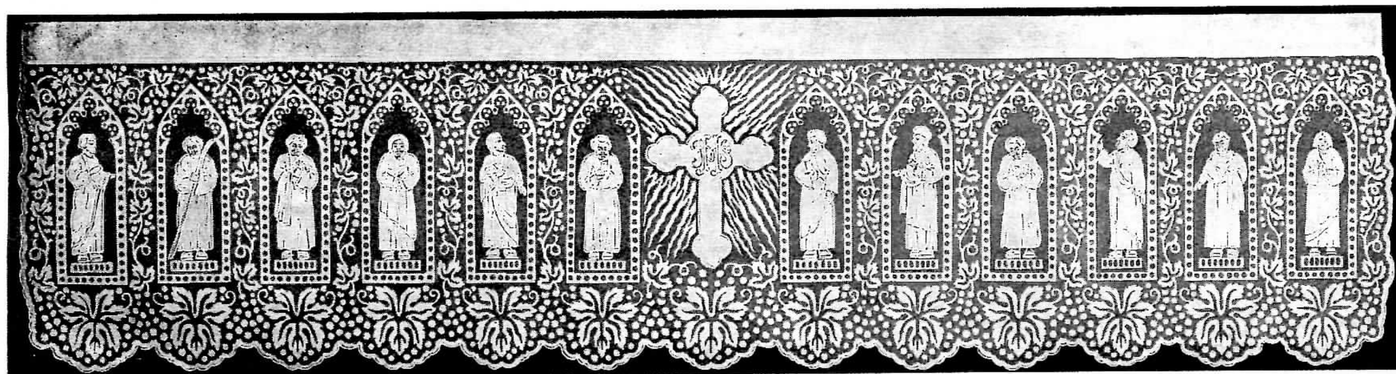
Sag koji ovdje donosimo izradjen je po modernom nacrtu. Uzorak se opetuje te je podesan koliko za sagove velike, spojne, toliko i za sagove duge a uske. Izraditi se može na perzijskoj ili smyrna tkanini tehnikom uzlanja ili pokrsticom ili utkivanjem. Izradjujemo li spojni sag ili sag prostirač pod stol ili pred krevete, smjestiti ćemo i po strani obrubnu pruju, koju vidimo ovdje na slici uzduž obje strane saga. Na ovakav se gotovi sag onda još naprave rese, a može ga se postaviti prikladnom postavom. Sagove izradjene smyrna ili perzijskom tehnikom ne treba postaviti nego se naličje prevuče tankom naslagom ljepiva. Ovo ljepivo spriječava ispadanje vunenih niti, koje su uzlane, a koji uzlovi s vremenom popuste u čvrstoći. Da se to spriječi eto zato se polaže ljepivom.

Moderni sag, koji se može u svakom obliku i tehnici izraditi. Motiv se opetuje po potrebi. U širinu broji ovakav kakav je na slici 120 četvorinica, a u duljinu 234 četvorinice. Izradjujemo li ga na smyrna tkanini biti će veličine oko 96—187 cm, a na perzijskoj tkanini izradjen biti će mu veličina oko 60—177 cm. Predložak nalazi se na prilogu pod brojem 6.

# *Svileni jastuk i oltarnik*



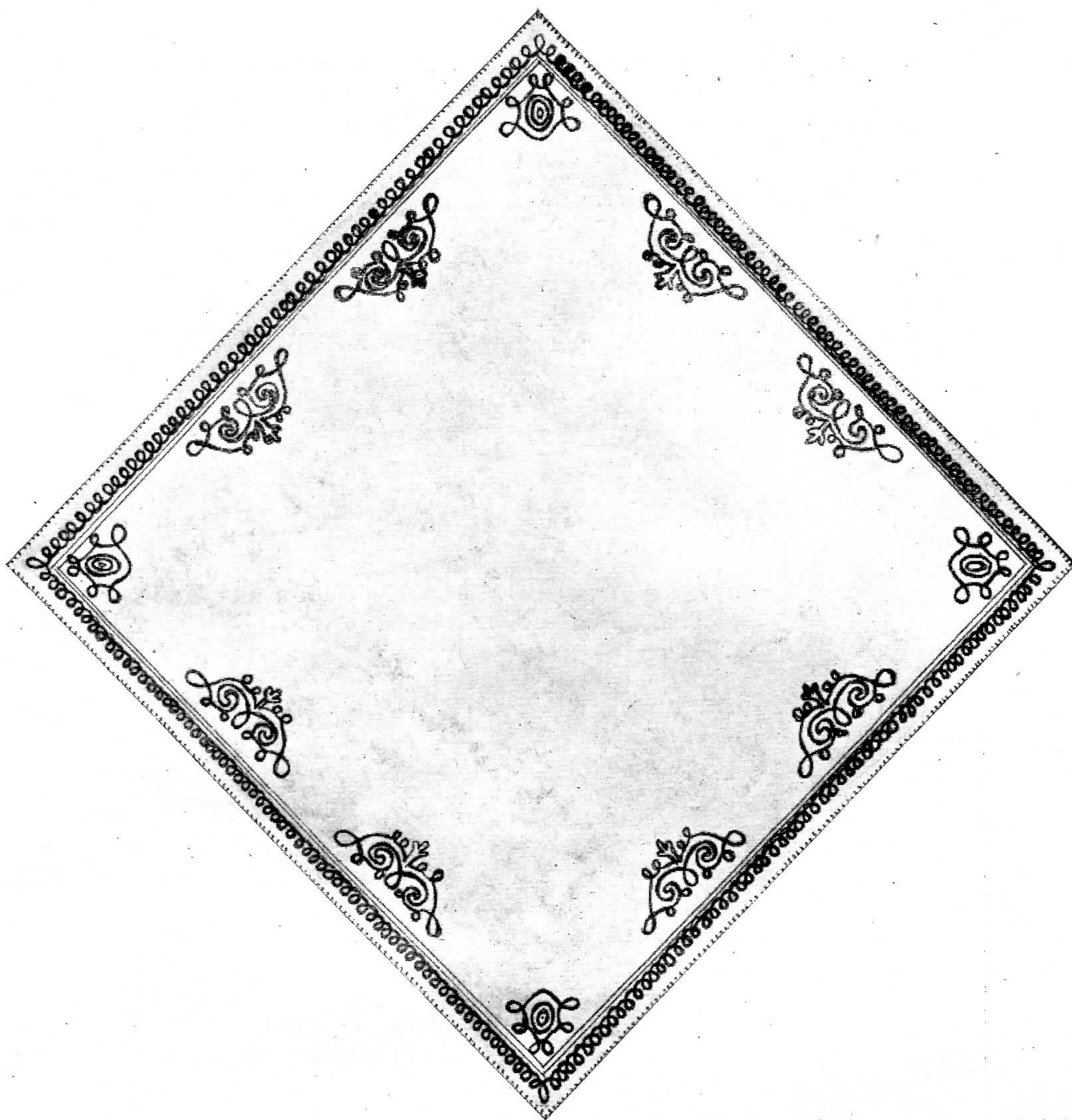
Donosimo opet jedan od jastuka, koji su danas vrlo moderni i ako nalazimo tu tehniku rada već u trinajstom stoljeću u nekim krajevima. To je vrlo fini i otmeni rad a takav jastuk najbolje pristaje u spavaću sobu, budoar ili salon. Crtež je vrlo jednostavan. Sam jastuk izradjuje se od krepsatena i organdija. Ponajprije se dijelovi jedne i druge tkanine sašiju prema nacrtanom kroju, a onda se tako sašivena tkanina izglača i na tako izglačanu tkaninu precrta se nacrt. Zatim se sve crte izvezu lozanjem (Stielstich), ali tako da bodovi budu pravilni te na na- sve dvostruko vezene crte provuče se žnorica ili 4 vunene niti. To se provlači tupom debelom vezenkom. Kad se taj posao dovrši izglača se vezena ploha na naličju i to na mekoj podlogi, a preko vlažne krpe. Montiranja za-



*Oltarnik izradjen na tilu našivavanjem. Čipkasti dio velik je 45—200 cm, a ukrašen je motivom vinove loze. Dvanaest apostola izradjeno je nalijepom. Probodeni nacrt broj 6432 stoji Din 25.*

ličju budu sami jednaki i pravilno smješteni bodovi nalik zrnčanju, jer je zapravo ta donja strana prava strana jastuka. U prijašnjim brojevima donijeli smo već takve jastuke sa izvedbom. Dobro je taj posao izradjivati na djerdjevu. Kad je posve gotov skine se sa djerdjefa i kroz pravo i nema, jer se plohe gornja i donja jednostavno sašiju. Donja ploha ne mora biti vezena. Naš je model veličine 45—45 cm, a izradjen je od svjetlosivoga i srednjesivoga krepsatena. Probodeni nacrt broj 6396 stoji Din 15.—. Može se i u drugoj boji izradjivati.

# *Jednostavan postolnjak za školsku mladež*



*Postolnjak veličine oko 80 cm. Izradjuje se lančićem. Nacrt složen prema šestinskim motivima. Probodeni nacrt stoji Din 10, a precrtan na tanje narodno platno stoji sa crvenim pamukom ili moulineom Din 25.—.*

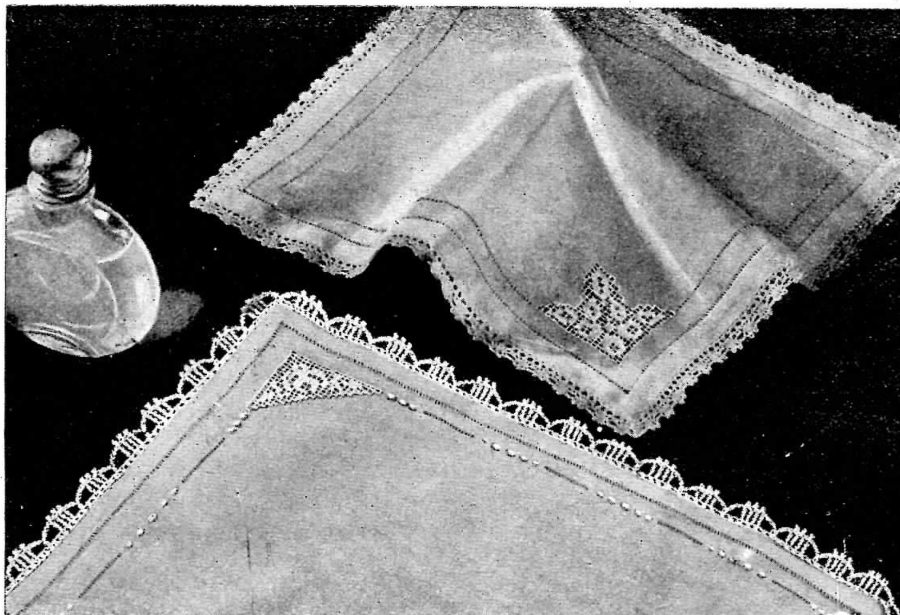
## *Spremanje jedaćeg pribora*

Jedaći pribor od srebra ili kina srebra treba tako pohraniti da se dršci ne izgrebu. Treba ih u tu svrhu zamotati u meku tkaninu, najbolje u srneću kožu ili flanel, i to tako da ta tkanina izmedju pojedinih držaka dolazi i time sprečava da se oni medjusobno taru.

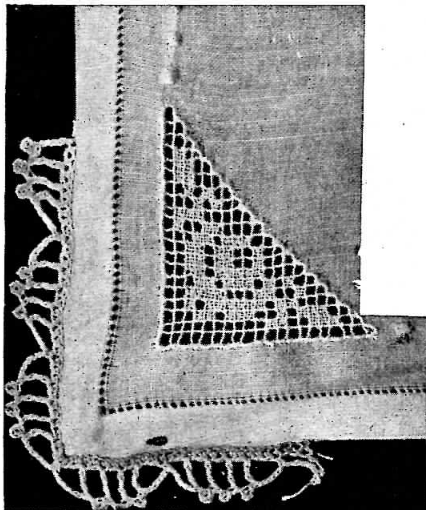
Može se dati napraviti i takav uložak po mjeri pojedinog jedala. Ti ulošci se onda opet izradjuju u veličini ladice u kojoj se taj pribor smještava. Gore se opet pokrije pribor sa takovom mekom tkaninom. To dakako vrijedi onda ako taj pribor nije u posebnoj zato kazeti.

Ovakav će postupak svakako biti od koristi i sačuvati pribor.

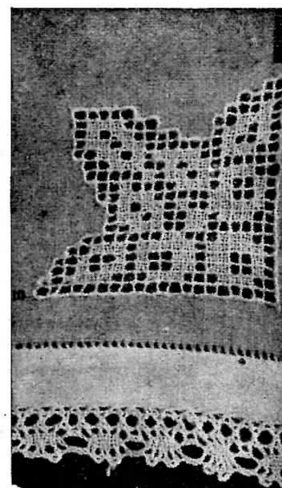
# Rupčići



*Dva lijepa rupčića ukrašena rasplitom.*



*Predložak za rasplit rupčića na gornjoj slici.*

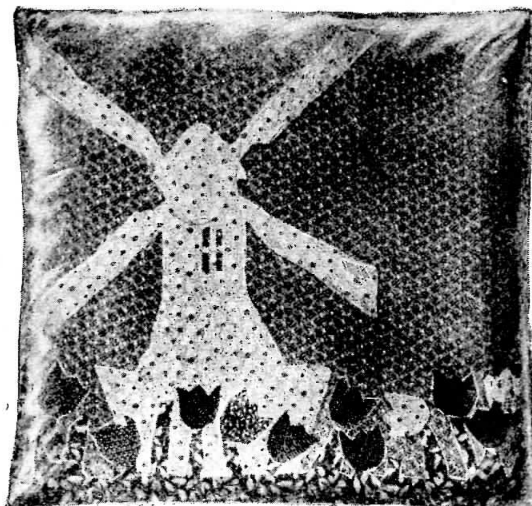


*Predložak za rasplit rupčića na gornjoj slici.*

Oba lijepa rupčića izradjena su od finoga bijeloga lanenoga batista. Veličina im je 20—20 cm. Uglovi ukrašeni su rasplitom. Na rub gornjega rupčića prišijemo finu čipkicu, dok na rub drugoga kačkamo laganu čipku kako slijedi: 5 lančanih očica, 1 štapić, 1 ušica (4 lančane očice i zabosti u prvu lančanu očicu), triput opetovati 1 štapić, 5 lančanih očica, 1 poluštapić itd.

Predlošci rasplita za rupčiće kao i čipke nalaze se na donjim slikama desno i lijevo. Predložak za čipku na balantiće koja se nalazi na prvom rupčiću nalazi se na prilogu pod brojem 4.

Tkanina koja se uzima za izradu ovih rupčića mora biti dobre vrsti jer je inače šteta za toliki rad. Osim toga treba da su žice jednake da se lako izradi rasplit.



# *Tri sasvim osebujna jastuka*





*Jastuci izradjeni naših'avanjem. Veličine su 45—45 cm. Probodeni nacrti broj 6502 (vetrenjača), 6503 (žirafe) i 6504 stoje po komadu Din 15.—.*

Uzorak na ovim jastucima izgleda kao da je izradjen zrnčanjem. Zapravo se izradjuje tako da se zašivaju mali uzorkovani komadi tkanine, svile ili kretona na svilenu tkaninu. Ti se komadi podvinu prema nacrtu i priišju sitnim nevidljivim bodovima. Pri izboru tkanine, koju ćemo za našav upotrijebiti, pazit ćemo da boja odgovara svojoj zadaći, t. j. za paome i lišće zelenu boju. Sva ova tri jastuka dobro bi pristajala u dječju sobu, ali mi ćemo za žirafu odabrati smedju tkaninu, poradi neobičnosti nacrta mogli bi se smjestiti u bilo kakovu drugu prostoriju. Montiranje sastoji se u jednostavnom sastavljanju obijuh ploha.

## *Pranje modernog šarenog rublja*

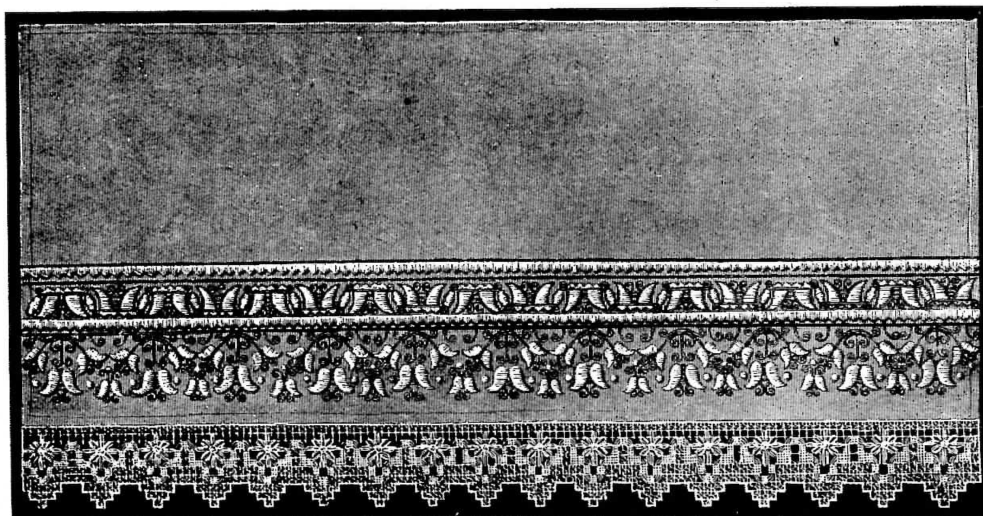
Šareno rublje od batista ili slične tkanine vrlo se mnogo već nosi i pokazalo se vrlo praktičnim. Lako se pere, iskuhavanje otpada. Ono se pere u mlačnoj slaboj sapunici dva puta i svaki put se dobro ispere i isplahne se temeljito da ne ostane ni traga sapunu. Nikada ne smijemo šareno rublje neisplahnjeno ostaviti u vodi ležati. Treba ga istom kad je dobro isplahnuto u vodu staviti. Nadalje treba rublje po boji svrstati jer se dogodi da koja boja ponešto popušta. Zato je potrebno da se svaka boja za sebe pere i ispire.

Ti se šareni komadi dadu i izvan odredjenog roka za pranje oprati jer se par komada lako opere a nikada ne treba pustiti da je dugo zamazano. Tko razumno radi i ne zamaže previše takovo rublje nego ga često mijenja i tako lakše pere.

Nježne boje toga rublja vrlo su ugodne i trajne i dobro se peru. Osobito se je blijedožuta boja pokazala trajnom. Ali je isto tako dobra i ljubičasta, ružičasta, svijetlomodra i svijetlozelena boja.

Mjesto bijelih noćnih košulja nose muškarci, žene i djeca praktične šarene pyjame.

# *Vezeni nastirač*



*Nastirač vezen na nebijeljenom platnu mulineom. Vez plosni, lozanje i ovijenac. Veličina po volji. Probodeni nacrt broj 6372 stoji Din 12.—.*

Ovaj nastirač može se upotrijebiti ili pod prozor na krevet, ali bi se mogla i toaleta (umivaonik) urediti sa takovim nastiračem.

Ovaj je model izradjen na nebijeljenom platnu plosnim vezom, lozanjem i ovijancem u smedjoj boji. Veze se moulineom. Donji je dio ruba ukrašen mreškanom čipkom u širini od 10 četvorinica. Probodeni nacrt veziva broj 6372 stoji Din 12.—.

# *Dječji rupčići*

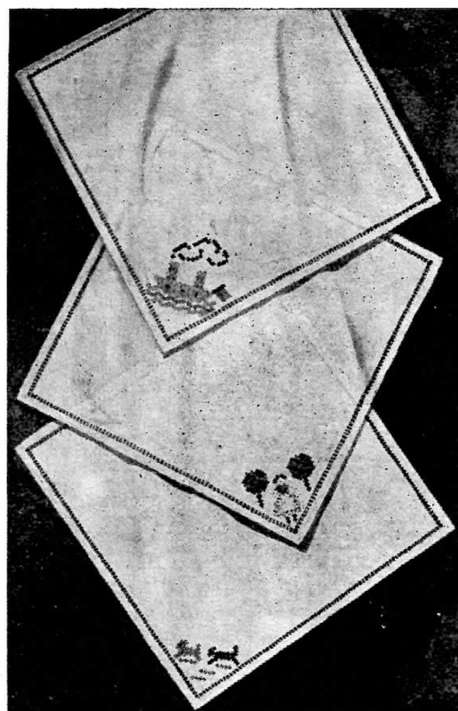
Često nam ostanu kojekakovi ostaci od platna, batista ili slične tkanine kad šivamo rublje.

Te komadiće možemo lijepo upotrebiti da razveselimo naše mališane lijepim malim rupčićima. Dakako da takav rupčić sam po sebi ne bi značio ništa kad ne bi bilo zgodnog i prikladnog veziva na njemu.

Jer kako smo već više puta spomenuli sve na djetetu i u njegovoj okolini mora biti prilagodjeno dječjoj psihi. Ono mora svagdje da nadje nešto što će ga veseliti i zanimati.

Tako su i ovi rupčići ukrašeni doduše malim vezivom ali su motivi zgodno izabrani da u djetetu probude radost.

Rupčići su maleni. Veličina im je 20 cm u kvadratu. Vezivo je lagano. Ispunjava samo jedan kut rupčića. Veze se mulineom preko stramina. Rub je ukrašen rasplitom. Predložak nalazi se na prilogu pod brojem



*Tri dražesna mala dječja rupčića sa nježnim prikladnim vezivom u više boja. Tehnika je pokrstica. Veličina je 20—20 cm. Predložak se nalazi na prilogu pod brojem 7.*

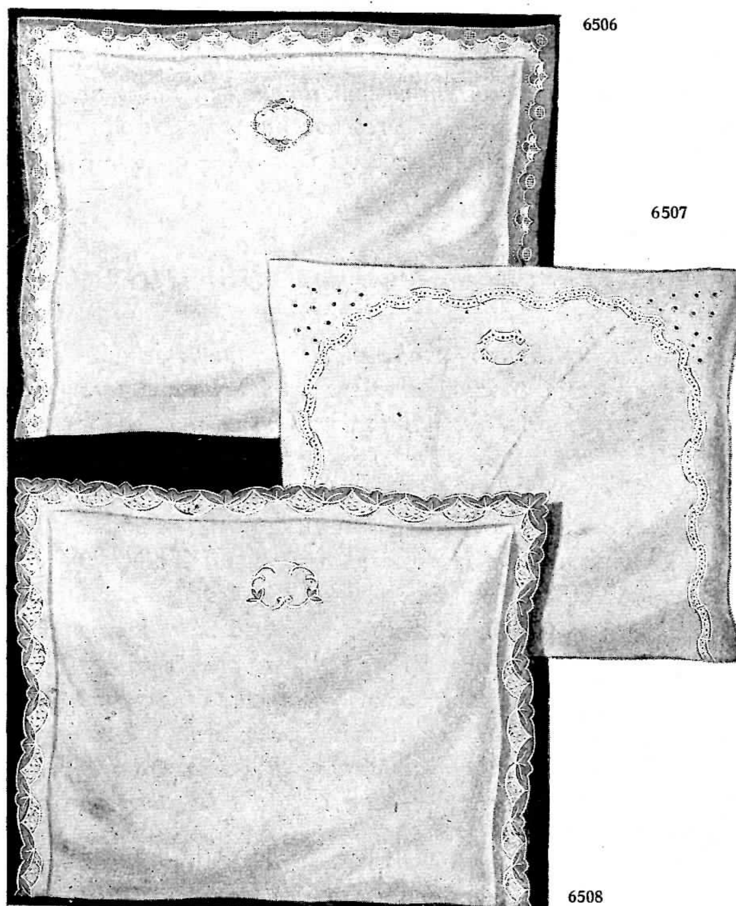
# Moderne jastučnice

*Br. 6506.* Izradjuje se od nansu tkanine svijetle boje. Engleski porub ukrašen je našivavanjem, rasplitom i obametom.

*Br. 6507.* Izradjena je od bijele tkanine sa gajtanu sličnim vezivom i rupičastim vezom.

*Br. 6508.* Jastučnica od svijetloga nansua. Rub je ukrašen našivavanjem, koje j eobrubljeno gajtanu sličnim vezivom. Male su točkice punim vezom vezene.

Probodeni nacrti za jastučnice stoje po komadu Din 12.—. Dio uzorka koji se opetuje u naravnoj veličini za jastučnice 6506 i 6508 nalaze se na prilogu pod brojem 8.




# *Tri vrlo lijepe narodne haljine za školsku mladež*

*Opis slike na naslovnoj strani.*

*Naša ideja, da se naša školska mladež zaodjene u narodne haljinice naišla je na sveopće razumijevanje. Mi smo u zadnjem broju prošloga godišta donijeli 6 nacrta za takove haljinice. Interes je bio ogroman. Sa sviju strana stizala su priznanja, a medju ostalim i zahtjevi da naskoro donesemo opet koju haljinicu. Mi se tome zahtjevu ovdje odazivamo i donosimo i opet tri lijepe haljinice ukrašene narodnim vezom.*

*Kroj haljinica jednostavan je, jer se na ramenu ne prorezuje, nego se samo po strani sašije. Te su haljinice vrlo praktične i jeftine, ako se izrade na narodnom platnu tanje vrsti, koje se vrlo dobro pere. Veze se mulineom.*

*Treća je haljinica ukrašena motivima iz Posavine. Vez je pečki i ovijanac. Vezena je u više boja od kojih je crvena glavna. Probodeni nacrt stoji Din 20.—. Nacrt se nalazi odmah na kroju, koji se na tkanini tako precrtava da se tkanina na ramenu ne reže. Podesan je za školsku mladež od 7—12 god. Može se dobiti i precrtan na narodno platno tanje vrste sa potrebnim moulineom uz cijenu od Din 45—60, prema duljini haljine i količini mulinea. Kod narudžbe za precrt na tkaninu potrebno je označiti duljinu haljinice. K tome se onda još dodaje za rub 10 cm tkanine.*

*Druga je haljinica ukrašena južnosrpskim motivima. Veze se pisancem okolo, a ispunjava plosnim vezom. Motiv je krasan, snimljen sa jedne ženske košulje iz okolice Skoplja. Obrisi su izradjeni crno ili tamnosmedje, a ispunjava se crvenom, zelenom, žutom i ljubičastom*

*bojom. Probodeni nacrt na kroju stoji Din 30.—, a precrtan na platno sa potrebitim mulineom 60—70 Din. Veličina je podesna za djevojčice od 7—12 godina. Kod narudžbe sa materijalom molim odrediti duljinu haljine. Dodaje se k tome još 10 cm platna. Platno je narodno tanje vrste.*

*Prva je haljinica ukrašena vezivom iz Južne Srbije. Veze se pisancem i plosnim vezom. Probodeni nacrt na kroju stoji Dinara 20.—, a precrtan na tanje narodno platno sa potrebitim mulineom stoji Din 45.— do 60.—. Kod narudžbe sa materijalom molim označiti potrebnu dužinu haljinice, kojoj mi još 10 cm dodajemo za rub.*

*Sve su ove tri haljinice vrlo lijepe ,a mogu se dobiti precrtane i na tusoru, markizetu, crep de chine ili drugoj kojoj tkanini. Dakako da u takovom slučaju cijene variraju na više. Ovakove haljine možemo preraditi i za starije djevojčice a i za odrasle ako nam se označi potrebna dužina i gornja širina. Ovaj je kroj naime vanredno praktičan, ne potpada tako modi, sličan je na narodnu košulju i pristaje svakom.*

# *Naš narod u slikama*

*Ovih dana imali smo prilike vidjeti jednu uspjelu izložbu slika. Bila je to izložba našega popularnoga slikara Slavka Tomerlina. Njegova je izložba za nas uvijek interesantna jer donosi slike našega naroda i njegove običaje.*

*Ima u nas i mnogo drugih slikara koji od vremena do vremena donesu po koju sliku te vrste, ali Tomerlin se gotovo isključivo bavi time.*

*Po njegovim slikama vidimo da on dobro poznaje narod i da ga voli. Njegove slike odišu životom i to nas privlači. On poznaje dobro selo i dušu seljaka, njegove običaje, njegov rad i zabavu, nošnju i način života. Radi toga on je publici simpatičan, njegove su izložbe uvijek dobro posjećene i njegove se slike mnogo kupuju.*

*Mnogi su domovi ukrašeni anjegovim radovima, a posjeduje njegove slike i Etnografski Muzej u Zagrebu, Jugoslavenska akademija primila je njegovu sliku »Licitarsko srce«.*

*Tomerlin je izložio već preko sedamdeset puta i to ne samo u našoj domovini već i u Pragu i u Brnu, gdje je pobudio veliko zanimanje baš poradi svojih slika koje prikazuju narodni život.*

*Na svakoj njegovoj izložbi vidimo napredak kojemu se iskreno veselimo. Uvijek on radi, upoznaje nove naše krajeve i njihov narod i obradjuje te stečene impresije u svojim slikama. Baš zato on stiče sve veću popularnost.*

*Na ovoj je izložbi bilo krasnih slika. Bilo ih je iz okolice Zagreba. Tu su obradjeni motivi iz Šestina, Remeta, Dugog sela. Osobito su lijepe slike u toj skupini bile »Žetva« i »Proštenje u Remetama«.*

*I iz Slavonije bilo je nekoliko vrlo lijepih slika kao: »Majka«, »Seljak iz Privlake«, »Ašikovanje«, »Majka s djetetom« .Ovaj put bilo je i više slika iz Južne Srbije. Tako: »Pralje«, »Na bunaru«, »Susjedi«.*

*I iz Dalmacije vidjeli smo oko 20 slika. Najljepše medju njima bile su: »Na Lapadu«, »Dubrovačke piljarice«, »Ispod sv. Lovrinca« itd.*

*Osim toga bilo je još i nekoliko radova sa Plitvičkih jezera.*

*Sve u svemu, naš slikar studira s velikom ljubavlju narod i njegove običaje i zato mu uspijevaju njegovi radovi i nailaze na sveopće priznanje. I način njegova rada bliz nam je. On nastoji da sve što vjernije prikaže. On prikazuje vjerno život našega naroda, njegovu nošnju, njegove brige, rad u svako godišnje doba, njegovu razonodu i zabavu, svadbu, ples itd. i zato se veselimo svakoj njegovoj izložbi, koja pronosi svijetom odlike našega naroda.*

---

*Molimo cijenjene pretplatnice grada Zagreba, da nam čekom izvole doznačivati pretplatu.*

*Molimo cijenjene pretplatnice, da jasno označe svoje prezime, ime, zvanje i obitavalište kod pismenoga pretplaćivanja.*

---




Vlasnik, izdavač i odgovorni urednik: Draga Kovačević-Dugački, Zagreb, Tuškanac-Gvozd 7. — Štampa »Tipografija« d. d., Zagreb, Margaretska ulica broj 6. — Za tiskaru odgovara: Ivan Ivanković Zagreb, Selska cesta broj 39. — Plativo i utuživo u Zagrebu.

#  »VEZILJA«

MJESEČNIK ZA RUČNI RAD

Uredništvo i uprava: Tuškanac Gvozd br. 7. Telefon broj 79=17.

Izlazi mjesečno — na zahtjev šalje se ogledni primjerak. Pretplata iznosi na četvrt godine Din 30·—, na pol godine Din 60·—, a na cijelu godinu Din 120·—.

## Dopisivanje.

Na raznovrsne upite najpripravnije ćemo odgovarati i to ili pod rubrikom »Listonoša« ili pismeno, ako se pošalje marka za odgovor.

## Nacrti.

obični i probodeni, zatim predlošci, dobiju se po cijeni naznačenoj u listu. Tko uz pismenu narudžbu pripošalje poštanskom doznačnicom ili čekovnom uplatnicom i novac, moli se, da i odgovarajuću poštarinu priposlati izvoli.

Nacrti dobiju se i precrtani na tkaninu sa priborom. U Zagrebu mogu se dobiti na telefonsku narudžbu sa dostavom u kuću.

## Pribor za ručni rad.

Za predmete, koji izlaze u našem listu, dobiva se u svim u tu struku zasjecajućim trgovinama. Na zahtjev javljamo cijenjenim čitateljicama dobavna vrela.